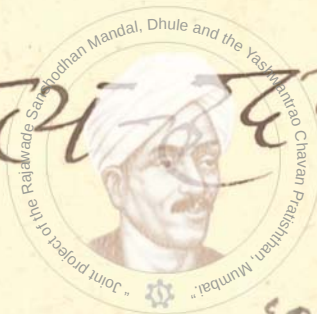

मैत्र
क.गि.
८२

संस्कृतं

ज-५८

॥ उद्गादिपद्य ॥

५८/स्तो. ५०४

(1)

॥ आदित्य हृदय प्रारम्भः ॥

(2)

श्रीगणेशायनमः॥ अर्जुन उवाच॥ ज्ञानं च धर्मशास्त्राणां
गुह्याद्गुह्यातरंतथा॥ मया कृत्स्नपरिज्ञातं वाङ्मयं सचराच
रं॥१॥ सूर्यस्तुतिमयं न्यासं वक्तुमर्हसि माधव॥ भक्त्याष्ट
छामि देवेश कथय स्वप्रसादतः॥२॥ सूर्यभक्तिकरिष्यामि
कथं सूर्यं प्रपूजयेत्॥ तदहं श्रोतुमिच्छामि तत्प्रसादेन याद
व॥३॥ श्रीभगवानुवाच॥ नृणां हि देवतैः सर्वैः पृथक् च क
थितं मया॥ वक्ष्यामि सूर्यविन्यासं शृणुष्व उवाच तः॥४॥
अस्माकं यत्प्रयाष्ट मे कचित्तो भवार्जुन॥ तदहं संप्रवक्ष्या
मि आदिमध्यावसानकं॥५॥ अर्जुन उवाच॥ नारायणसुर
श्रेष्ठ पृच्छामि त्वामहायशः॥ कथमादित्यमुद्यंतमुपतिष्ठे

(2A)

सनातनं॥६॥श्रीभगवानुवाच॥साधुपार्थमहाबाहोबुद्धि
मानसिपोडव॥यन्मां दृष्टस्युपस्थानंतत्पवित्रंविभावसो॥७॥
सर्वमंगलमांगल्यंसर्वपापप्रणानं॥सर्वरोगप्रशमनंमायु
वर्द्धनमुत्तमं॥८॥अमित्रदमनंसांयामेजयवर्द्धनं॥वर्द्धनंधन
पुत्राणामादिसहृदयंशृणु॥९॥यच्छृत्वा सर्वपापेभ्योमुच्यते
नात्र संशयः॥त्रिषु लोकेषु विख्यातं निश्चयसकरं परं॥१०॥दे
वदेवनमस्कृत्य प्रातः कालं यच्चाति॥विघ्नान्यनेकरूपाणि न
रयेति स्मरणादपि॥११॥तस्मात्सर्वप्रयत्नेन सूर्यमाराधयेत्त
दा॥आदिसहृदयं नित्यं जाप्यं तुष्टुणुपोडव॥१२॥यज्ज्ञपा
नुच्यते जंतुर्हरिश्चादमुदुस्त रात्॥अस्य श्रीआदिसहृदय
सोत्रमंत्रस्य॥श्रीकृष्ण ऋषिः॥श्रीसूर्यनारायणो देवता॥अ

(३) नुष्टुपृच्छंदः॥ हरितहरथंदिवाकरंष्टुणिरितिबीजं॥ ॐ
 नमो भगवते जितवैश्वानरात्तवेदसे नम इति शक्तिः॥ ॐ नमो
 २ भगवते आदित्याय नम इति किलुकं॥ श्रीसूर्यनारायणप्रीत्यर्थं
 जपे विनियोगः॥ ॐ ० ॐ केंतमग्निविन्यस्य ललाटे तुरविन्यसेत्॥
 विन्यसेन्नेत्रयोः सूर्ये कर्णयोश्च दिवाकरे॥ १३॥ नासिकायां न्य
 सेद्भुजं मुखे वैभास्करं न्यसेत्॥ १४॥ तन्यमोक्षयोश्चैव तीक्ष्णजि
 ह्वांतरं न्यसेत्॥ १५॥ सुवर्णं तस्य कंठे स्फुटं योऽस्ति गतं जसं॥
 बाह्वोस्तूष्णं चैव मित्रं वैद्यं च तान्यसेत्॥ १६॥ वरुणं दक्षिणे
 हस्ते त्वष्टारं वामतः करे॥ हस्ताबुल्लकरः पातु हृदयं पातु भानु
 मान्॥ १७॥ उदरे तु यमं विंद्यादादित्यं नाभिं मंडके॥ कट्यां तु
 विन्यसेत्क्षं॥ रुद्रं चोक्तं विन्यसेत्॥ १८॥ जन्तोस्तु गोपतिन्य

(3A)

स्म सवितारं तु जंघयोः॥ पादयोश्च विवस्वं तं गुल्फयोश्च दिवा
करं॥ १८॥ ब्राह्मणस्तु तमोद्धं संभगमभ्यंतरं न्यसेत्॥ सर्वंगेषु
सहस्रांशुदिग्विदिक्षु भगं न्यसेत्॥ १९॥ इति दिग्बंधः॥ एष आ
दित्यविन्यासो देवातासपि दुर्लभः॥ इमं भक्त्या न्यसेत्पार्थ सया
तिपरमां गतिं॥ २०॥ कामक्रोधकृतात्पापान्मुच्यते नात्र संशयः॥
सर्पादपि भयं नैव संग्रासेषु कश्चिद्वपि॥ २१॥ रिपुसंघट्टकाच्छे
षु तथा चौरसमागमे॥ त्रिसंध्यं जपतो न्यासं महापातकनाशनं॥ २२॥
विस्फोटकसमुत्पन्नं तीव्रज्वरसमुद्भवं॥ शिरोरोमं नेत्ररोगं
सर्वव्याधिविनाशनं॥ २३॥ कुष्ठव्याधिस्तथा दक्षुरोगश्च विवि
धां स्तथा॥ जपमानस्य नश्यति भक्त्या शृणुत दर्जुन॥ २४॥ आ
दित्यो मंत्रसंयुक्तो ह्यादित्यः परमेश्वरः॥ आदित्यान्नापरो देवो

(41) ह्यादित्यः परमेश्वरः ॥२५॥ आदित्यमर्चयेद्ब्रह्माद्यादित्य
मर्चयेच्छिवः ॥ यदादित्यगतं तेजो मम तेजस्तदर्जुन ॥२६॥
आदित्यं ये प्रपश्यंति मां प्रपश्यंति ते नरः ॥ त्रिसंध्यं जपतो
न्यासं महापातकनाशनः ॥२७॥ स न पश्यति दारिद्र्यं जन्म
जन्मनि चार्जुन ॥ एतन्नेकप्रितं पार्थ आदित्यहृदयं मया ॥२८॥
आदित्यः सविता सूर्यः स्वर्गपूषा गर्भस्तिमान् ॥ सुवर्णस्फु
टिको भानुः स्फुरितो विश्वतापनः ॥२९॥ रविर्विश्वो महान्ते
जाः सुवर्णः सुप्रबोधकः ॥ तिरयगर्भस्ति त्रिगस्तपनो भा ३
स्करौरविः ॥३०॥ मातृदो गोपति श्रीमान् कृतज्ञाश्च प्रतापनः ॥
तमिस्त्रहस्रगोहं सो नासत्यश्वतमो नुदः ॥३१॥ श्रुद्धे विशेचनः
केरी सहस्रांशुर्महप्रभुः ॥ विवस्वान्पूषणो नृस्मिहि राजा

(417)

मदग्न्यजित् ॥ ३२ ॥ र्धर्मरक्षिपतंगश्च शरण्या मित्रहातपः ॥ दु
र्विज्ञेयगतिः श्वरस्तेजोरक्षिर्महायज्ञः ॥ ३३ ॥ शंभुश्चित्रांगदः
सौम्यो हव्यकव्यप्रदायकः ॥ अंशुमानुत्तमो देवो ऋग्यजुःसा
मएव च ॥ ३४ ॥ हरिद्वस्तमो दाहः सप्तसप्तिर्मरीचिमान् ॥ अ
ग्निर्गर्भो दितेः पुत्रः शंभुस्तिमिरतावान् ॥ ३५ ॥ पूषा विश्वं भरो
मित्रः सुवर्णः सुप्रतापवान् ॥ आतापिमंडकीभास्वान्तपनः
सर्वतापनः ॥ ३६ ॥ कृतविश्वो मरुतेजाः सर्वरत्नमयोद्भवः ॥
अक्षरश्चाक्षरश्चैव प्रभाकरदिवाकरौ ॥ ३७ ॥ चंद्रश्चंद्रांगदः
सौम्यो हव्यकव्यप्रदायकः ॥ अगारको गदो गस्त्योरक्तांग
श्चांगवर्द्धनः ॥ ३८ ॥ बुधो बुधासनो बुधिबुधात्मा बुधिवर्ध

नः॥ बृहद्भुवर्हद्भासोबृहद्वामाबृहदस्पतिः॥३९॥ भुकुस्त्वं
भुकुरेताश्च भुक्कांगः भुकुभूषणः॥ शनिमान्शानिरूपस्त्वं
शनैर्गच्छसि सर्वदा॥४०॥ अनादि रादिरूपस्त्वं मादिस्योदिव्य
तिर्यमः॥ भातुमान्भातुरुपस्त्वं स्वभानुभानुदीप्तिमान्॥४१॥
धूमकेतुर्महाकेतुस्त्वर्वकेतुरनुत्तमः॥ तिमिरावरणः शंखश्च
स्रष्टामार्जुन उएव च॥४२॥ नमः पूर्वाय गिरये पश्चिमाय नमो
नमः॥ नमो जरायु गिरये दक्षिणाय नमो नमः॥४३॥ नमो न
मः सहस्रांशो ह्यादित्याय नमो नमः॥ नमः पञ्चप्रबोधाय
नमस्तैश्चादशात्मने॥४४॥ नमो विश्वप्रबोधाय नमो आजिह्व
जिह्ववे॥ ज्योतिषे च नमस्तुभ्यं ज्ञानाकार्क्ये नमो नमः॥४५॥
अदीप्ताय प्रणम्य यद्युगांताय नमो नमः॥ नमस्तैस्तपतये

(5A)

एधिर्वीपतयेनमः॥४६॥ नमोऽकारवषटकारसर्वयज्ञनमो
स्तुते॥ ऋग्वेदादियजुर्वेदः सामवेदनमोस्तुते॥४७॥ नमो हा
टकवर्णयिभास्कराय नमो नमः॥ जघाय जघम द्राय हरिदम्बा
यतेनमः॥४८॥ दिव्यासुदिव्यरूपाय ग्राहाणां पतये नमः॥ न
मस्तेशुचये नित्यं नमः कुरु कुरु कामने॥४९॥ नमस्तैलोक्यनाथा
य नमस्तानां पतये नमः॥ नमस्तैलोक्यनाथाय नमस्तैदिव्यचक्षु
षे॥५०॥ त्वं ज्योतिस्त्वं द्युतिर्विद्योर्विष्णुस्त्वं प्रजापतिः॥ प्रमेव
रुद्रो रुद्रात्मा वायुरग्निस्त्वमेव नमः॥५१॥ योजनानां सहस्रे द्वे
द्वे शतैश्चैव योजने॥ एकेन निमिषार्धेन क्रममाण नमोस्तुते॥५२॥
अग्रतश्च नमस्तभ्यं दृष्टतश्च सदानमः॥ पार्श्वतश्च नमस्तभ्यं
नमस्तो सर्वसर्वग॥५३॥ नवतिर्योजनं लक्षं सहस्राणि शतानि॥

(6)

५

यावद्वृष्टिप्रमाणेन त्वया चरसि भास्कर ॥ ५४ ॥ नमः सुरा
रिहं त्रेव सोम सूर्याग्नि च क्षुषो नमो दिव्याय व्योमाय सर्वमं
त्रमया चैव च ॥ ५५ ॥ नमो वेदां त वेद्याय सर्वयज्ञ नमोस्तु ते ॥
अरुणो माघमासे तु सूर्यो वै फाल्गुने तथा ॥ ५६ ॥ चैत्रमासे
तु वेदांगो भातुर्वैशखतापनः ॥ ज्येष्ठमासे तपे द्विद्र आषाढे
तपते रविः ॥ ५७ ॥ मन्मदि प्रावणमासियमो भाद्रपदे तथा ॥
सुवर्णरेताश्वियुजे कार्तिके तु दशैकरः ॥ ५८ ॥ मार्गशीर्षे त
पेन्मित्रः पौषे विष्णुः सतततः ॥ इत्येते द्वादशादित्याः काश्य ५
पेयाः प्रकीर्तिताः ॥ ५९ ॥ उग्ररूपामहात्मानस्तपन्ते दिव्य
रूपिणः ॥ धर्मार्थकाममोक्षाणां प्रस्फोटहेतवे नृप ॥ ६० ॥
सर्वपापहरं चैव मादित्यं संप्रपूजयेत् ॥ एकधा दशधा चैव न

(6A)

तथा च सहस्रधा ॥ ६१ ॥ तपंति दिव्यरूपेण सृजंति च हरंति च ॥
एष विष्णुः शिवश्चैव ब्रह्मा चैव प्रजापतिः ॥ ६२ ॥ महेंद्रश्चैव का
कश्च यमो वरुण एव च ॥ नक्षत्रग्रह ताराणां मधिपो विश्वताप
नः ॥ ६३ ॥ वायुरग्निर्धनो ध्यसो नरतकर्ता स्वयं प्रभुः ॥ एष देवो
हि देवानां सर्वमाप्नोति तेजसा ॥ ६४ ॥ एष कर्ता हि भूतानां स
हर्तारक्षकस्तथा ॥ एष लोकानुलोकश्च सप्तद्वीपाश्च सा
गराः ॥ ६५ ॥ एष पताकसप्तधा देयदानवराक्षसाः ॥ ६
एष धाता विधाता चर्कजक्षत्रपरांगतिः ॥ ६६ ॥ एष एव प्रजा
निसं संवर्द्धयति रश्मिभिः ॥ एष एव स्वधा स्वाहा क्री श्रीश्च पु
रुषो नमः ॥ ६७ ॥ सर्वभूतात्मको देवः सूक्ष्मो व्यक्तः सनातनः ॥
ईश्वरः सर्वदेवानां परमेशि प्रजापतिः ॥ ६८ ॥ काकात्मा स

(7)

६

बभूतात्मावेदात्माविश्वतोमुखः॥ जन्ममृत्युजराव्याधिसं
सारभयनाशनः॥ ६९॥ दारिद्र्यव्यसनध्वंसीश्रीमान्देवोदि
वाकरः॥ विकर्तनोविवस्वांश्चमार्तदोभास्करोरविः॥ ७०॥ लो
कप्रकाशकश्रीमानूलोकवस्तुग्रहेश्वरः॥ लोकसाक्षीत्रिलोके
शः कर्तृहर्तृतमिस्त्रहा॥ ७१॥ तपनस्तापनश्चैवशुचिः सप्तध
वाहनः॥ गृहस्तिहं सो ब्रह्मण्यः सर्वदेवनमस्कृतः॥ ७२॥ आ
मुरारोग्यमेश्वर्यनरुताम्यसदिरे॥ यस्यप्रसादासंतुष्टिरा
दिसहृदयंजपेत्॥ ७३॥ इत्येतामृषिः प्राज्ञह्यादित्यंस्तोतिनि
त्यशः॥ प्रातरुत्थायकौतेयनस्यरोगभयंकुतः॥ ७४॥ पात
कासुव्यतेपार्थव्याधिभ्यश्चनसंशयः॥ एकसंध्यंद्विसंध्यं
वासर्वपापैः प्रमुच्यते॥ ७५॥ त्रिसंध्यंजपमानस्कपश्येच्चपर

६

(7A)

मंपदं॥यदक्काकुरुतेपापंतदक्कात्प्रतिमुच्यते॥७६॥यद्रात्र्या
कुरुतेपापंतद्रात्र्यात्प्रतिमुच्यते॥ददुस्फोटककुण्डानिमंडळा
निविमर्पिका॥७७॥येचायेदुष्टरोगाश्चज्वरातिसारकादयः॥जप
मानस्यनश्यंतिजीवेच्चकारदशन॥७८॥संवत्सरेणमरणंयदात
स्यश्रुतंभवेत्॥आशीर्षंयश्चिच्छायामहोरात्रंधनंजयः॥७९॥
यस्त्विदंपठतेभक्त्यामिहोरात्रंधनंजयः॥कारेभानुमहात्मनः॥
प्रातस्मानवकुरुतेपार्थैकाग्रकृतमानसः॥८०॥सुवर्णचक्षुर्भवति
नचांधस्तप्रजायते॥पुनराभ्यनसंपन्नोजायतेचारुजस्तथा॥८१॥
आदित्यहृदयंनित्यंस्मरन्नामविभूषितं॥श्रुत्वाचनिखिलंपार्थ
सर्वपापैःप्रमुच्यते॥८२॥अतःपरतरंनान्तिस्त्रिदशकामस्य
पांडव॥एतज्जपस्वकौंतेययेनश्रेयोह्यवाप्स्यसि॥८३॥आ
दित्यहृदयंनित्यंजपेद्वापिसमाहितः॥श्रुणुहामुच्यतेपापा

(8)

७

लुतघ्नो गोघ्न एव च ॥ ८४ ॥ य इदं शृणुयां नित्यं जपेद्वापि स
माहितः ॥ सर्वपापविशुद्धात्मा सूर्यलोके महीयते ॥ ८५ ॥ अपु
त्रो लभते पुत्रानधनो धनमाप्नुयात् ॥ कुरोगीमुच्यते रोगाद्भक्त्या
व्यपठते सदा ॥ ८६ ॥ यस्त्वादित्यदिने पार्थनाभिमात्रजके स्थि
तः ॥ उदयाचलमारुहं भास्करं प्रणतः स्थितः ॥ ८७ ॥ जपते
मानवो भक्त्या शृणुयाद्वापि भक्तितः ॥ स याति परमं स्थानं
यत्र देवो दिवाकरः ॥ ८८ ॥ अस्मिन् दमनीपीडां यदाकर्तुं समा ७
रभेत् ॥ तदा प्रतिकृतिं कृत्वा तत्रोच्चरया पांशुभिः ॥ ८९ ॥ आ
क्रम्य वामपादेन आदित्यहृदयं जपेत् ॥ ॐ हिमाली टं स्वाहा ॥
ॐ हिलीमाली टं स्वाहा ॥ ॐ निली टं स्वाहा ॥ त्रिभिश्च रोगी भ
वति ज्वरी भवति पंचभिः ॥ जपेत् सप्तभिः पार्थराक्षसी तनुमा

(8A)

विशेद॥९१॥राक्षसेनाभिभूतस्यविकारंश्चण्डपांडव॥गा
यतेन्तस्यतेनग्नोआस्फोटयन्निधावन्ति॥९२॥शिवक्रतंव
चकुरुतेहसतेक्रंदतेपुनः॥एवंसंपीड्यतेपार्थयद्यपिस्या
महेश्वरः॥९३॥किंपुनर्मनुषःकश्चिच्छोचाचारविवर्जितः॥
पीडितस्यनसंदेहोऽवरोभवतिदारुणः॥९४॥यदाचानुग्रहं
तस्यकर्तुमिच्छेद्युतंकं॥तदासलिलमादायजपेन्मंत्रमि
मंबुधः॥९५॥ॐ नमोभगवतेनमोऽदित्यायनमोनमः॥
जयायजयमद्रायहरिदश्वयतनमः॥९६॥स्नापयतेनमं
त्रेणशुभंभवतिनान्यथा॥अन्यथावभवेदोषोनश्यतेना
त्रसंशयः॥९७॥स्तवस्तेनिखिलःप्रोक्तःपूजांचैवनिबोधमे॥
उपलिप्यशुचौदेशेनियतोवाग्यतःशुचिः॥९८॥दृतंवाचसुर

(9)

संवालिष्य गोमयमंडले ॥ कृत्वा तत्र लिखेत्पञ्चमष्टपत्रं सकृर्णि
कं ॥ ९९ ॥ पूर्वपत्रे लिखेत्तु यमाग्नेयां तुरविन्यसेत् ॥ याम्यायां
तु विवस्वतं नैऋत्यां तुरविन्यसेत् ॥ १०० ॥ प्रतीच्यां वरुणां विंद्या
द्यायव्यां मित्राणव ॥ आदिसमुत्तरे पत्रे इष्टान्यां विष्णुमेव च ॥ १०१ ॥
मध्ये तु भास्करं विद्या विद्याक्रमेण वसुमर्चयेत् ॥ अतः परत
रनास्ति सिद्धिः कामस्य पांडव ॥ १०२ ॥ महातेजसमुद्यंतं प्रण
मेत कृतां जलिः ॥ सकेयराणि पद्मानिकरवीराणि चार्जुना ॥
तिलतंदुलमुक्तानि कुशैर्गोधोदकेन च ॥ रक्तचंदनमिन्ध्रा
णि कृत्वा वैताम्नभाजने ॥ १०४ ॥ धृत्वा शिरसि तत्पात्रं जानुभ्यां
धरणीतले ॥ मंत्रपूतं गुडाकेशं अर्घ्यं दद्याद्भक्त्यो ॥ १०५ ॥

(9A)

एहि सूर्य सहस्रांशो तेजो रात्रौ जगत्पते ॥ सायुधं सरथं चै
व देवमावाहयाम्यहं ॥ ६ ॥ आवाहनादिषोडशोपचारैभ्यः ॥
स्वागतो भव ॥ सुप्रीतो भव ॥ संनिधो भव ॥ संनिहितो भव ॥
सुसंमुखो भव ॥ इति पंचमुद्रा ॥ ध्येयः स देति ध्यानं ॥ ७ ॥
ॐ विद्यां किलिकिलिकुलकुलसर्गार्थसाधनाय स्वाहा ॥ ॐ
विंशतिं खंखं लोकाय सूर्यमन्त्राय स्वाहा ॥ ॐ मार्तण्डाय स्वाहा ॥ ८ ॥
नमोस्तु सूर्याय सहस्रः शतवे नमोस्तु वैश्वानरजातवे दसे ॥
त्वमेव वाद्यं प्रति गृह्यते तदा देवाधिदेवाय नमो नमस्ते ॥ ९ ॥
नमो भगवते तुभ्यं नमस्ते जातवेदसे ॥ दत्तमर्घ्यं मया भा
नोत्वं गृहाण नमोस्तुते ॥ १० ॥ ओ नमो भगवते आदित्याय नमः ॥

(16)

ॐ अक्षय्यतेजसे नमः॥ ॐ सूर्याय नमः॥ ११॥ आदित्यं च
त्रिवं बिंद्या छिबमादित्यरूपिणं॥ उभयोरंतरं नास्ति ह्या
९ दित्यस्य शिवस्य च॥ १२॥ एतदिच्छां मयहं श्रोतुं पुरुषो वेदि
वाकरः॥ तन्न व्याकानवाध्यं तेषां चिन्मयश्च न संशयः॥ १३॥
उदये ब्रह्मरूपस्त्वमध्यास्तं च महेश्वरः॥ अस्तमाने च
यं विष्णुस्त्रिमूर्तिश्च दिवाकरः॥ १४॥ ॐ नमो भगवते तु
भ्यं विष्णवे प्रभविष्णवे॥ मम दमर्घ्यं गृह्णतु देवदेवन
मोस्तुते॥ १५॥ हिमघ्नाय तमोघ्नाय शोणघ्नाय नमो नमः॥ ९
हृतघ्नाय देवाय तस्मै सूर्याय नमः॥ १६॥ जयो

(10A)

जयश्वविजयो जितप्राणोजिताश्रयः॥ मनोजयजितक्रो
धो वाजिनः परिकीर्तितः॥ १७॥ हरितहृष्यरथं दिवाकरं क
नकमयांबुजरेणुपिंजरं॥ प्रतिदिनमुदयेन वनवंशरणमु
पैमिहिरं ण्यरेतसं॥ १८॥ शत्रुव्याकानवाध्यं तेन व्याधिभ्यो
न भयं भवेत्॥ न नागेभ्यो भयं न च नृपतमयं क्वचित्॥ १९॥
दुष्टेभ्यो न भयं तस्य पाथिवस्यैव च॥ दुर्गतिं तरेत घातं
प्रजां चलनते पशुद॥ २०॥ सिद्धिं कामालं तैस्तिष्ठिं कन्या
कामस्तु कंन्यका॥ एतस्य वृत्तिको ते पशुमक्तिमुक्तेन चेतसा॥ २१॥
अश्वमेधसहस्रस्य वाजपेयशतस्य च॥ कन्याकोटिसह
स्रस्य दत्तस्य फलमाप्नुयात्॥ २२॥ इदमादित्यहृदययो

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com